

Dvě velká zla!

Přilák mnoho a rychlé jídlo částo jest hlavní příčinou nezáživnosti.

Poživání nezáživné stravy a nedostatek pohybu způsobují zácpu.

Nejlepší léčivým prostředkem proti tomu jest Dr. August Koenig's Hamburger Tropfen

80,000 akrů pozemků na prodej.

The North Wisconsin Colonization Co. of Superior, Wis.

prodej vám pozemky za cenu, kterou dříve jste si nemohli v Iowa nebo Nebraska vám zaplatit. Pomyšlete, jediná a třída zaplatit cenu vašeho pozemku. Nečinnost je cena, jest alikou, ale i podmínky platby jsou příznivé. Píšte společnosti buďto 25 hlavní uličky do West Superior, 17. Wis. Building, aneb do poboční kanceláře č. 509 So. 12th St., Omaha, Neb.

HAMBURSKO-AMERICKÁ LINIE.

Společnost tato udržuje celý rok pravidelné spojení s Evropou dvousměrnými loděmi. Nejrychlejší jízda z New Yorku do Hamburku. Lodě odjíždějí ve čtvrtek a sobotu.

Hamburgsko Americká Linie jest nejstarší Německá Trans-Atlantická Paroplavní Společnost a vlastní 202 lodí majících úhrnnou snosnost 541,083 tun; 35 z těchto jsou velké námořní parníky zahrnující 24 dvousměrných parolodí, které ku pohodlí cestujících zvlášť zařízeny jsou. Takový počet parolodí ne vlastní žádná jiná společnost. Ohledně přepravy a cen obraťte se na...

HAMBURG-AMERICAN LINE

37 BROADWAY, NEW YORK. 159 Randolph St., Chicago, Ill.

Paroplav. Spol. Sev.-německého Lloyd.

Po parolodích expresních nejrychlejší jízda přes moře za 5 dnů 15 hodin a 10 minut. Přepravní ceny: Po parolodích expresních z New Yorku do Bremen... \$88.00 Po parolodích prav. dělných z New Yorku do Bremen... \$20.00 Po parolodích expresních z Bremen do New Yorku... \$88.00 Po parolodích pravidelných z Bremen do New Yorku... \$96.50

JELRICHS & CO., 5. Broadway, New York.

H. GLAUSNIUS & CO., 90-92 DEARBORN STREET, CHICAGO, ILLINOIS.

FRANK E. BLISS, prodáv. J. H. BLISS, prod. ovci a gen. mg. F. C. BLISS, prodáv. hovězí, dobytka J. H. BLISS, prodáv. doh. vep. Kterýkoliv z nich pracuje v zájmu svých zákazníků.

JOSEPH BLISS, ...komisionář se živým dobytkem...

230 New Exchange Building, South Omaha, Nebraska. Všechny své věnuje se všem stávkám. Prod. Wellman, všeobecně v Colfax Co. zastupitel. Píšte Vaše listy určitě řádně. Každý týden a svobodný muž, s ochotou tržní ceny na požádání. obilnin krajiny v řadě české

Lee-Glass-Andreesen Hardware Comp.

—prodává ve velkém— Tlačné, vyráběné a lakované plechové náčiní. — Cínovaný plech, železný plech a kovové zboží. — Ostatní dřát. hřebíky, nožířské zboží, bicykly, střešní zorané, náboje a sportovské zboží.

9th & Harney ulice. Omaha, Nebr.

Kyselina močová v krvi způsobuje Revmatismus.

DRA. PETRA HOBOKO zbavuje této kyseliny přirozenou cestou.

K dostání pouze u místních jednatek anebo přímo, adresujete-li: Dr. Peter Fahrney, 112-114 S. Hoyne Ave., Chicago.

Dráha s pohovkovými vozy DO TEXAS.

MKT MINNEAPOLIS ST. PAUL

Palmarový Buletové speciální vozy a valné pohovkové vozy na všech vlacích. Nejlepší dráha do všech míst Kansas, Indianánské území, Texas, Mexika a na Pacifickém pobřeží.

Jde přímo do Sherman, Brownville, Dallas, Ft. Worth, Hillsboro, Wauwatches, Waco, Temple, Colton, Taylor, Galveston, Lockhart, Harrietta, San Marcos, La Granga, Denton, Alvarado, HOUSTON, GALVESTON, ARTTY & SAN ANTONIO

The Limited, evening train, and "The Express" soon train, from Omaha for Chicago.

UNEXCELLED SERVICE

Day train and evening train from Omaha to Minneapolis and St. Paul. Tickets of agents of connecting lines. W. H. BRILL, Dist. Pass' Agt., Omaha. A. B. HANSON, G.T.A., J. F. HERRY, A.G.P.A. Chicago, Dubuque.

ABSTRAKTY

—VYHOTOVUJE— S. M. Sadler, 17th and Farnam, Paterson Bldg.

Zapojte se na náš vzhled. Tel. 1288. Místní úřad vyřizuje. Každý z nás má právo na to, aby byl šťastný. Každý z nás má právo na to, aby byl zdravý. Každý z nás má právo na to, aby byl bohatý. Každý z nás má právo na to, aby byl spokojený. Každý z nás má právo na to, aby byl šťastný, zdravý, bohatý a spokojený.

Setkáni s krajany v borách novozélandských.

Z plavby od ostrovů Fidžijských ku břehům australským píše Jos. Kofenský.

Dne 4. března 1901.

K výletům po okolí aucklandském koupil jsem si únorovou průvodní knížkučku nadeapskou Auckland ABC Guide. V ní jsou jmena výletních míst po Novém Zélandě abecedně seřazena a opatřena údaji, jak se tam dostati a co stojí doprava. — Na příklad: Mount Eden, vyhaslá sopka se znamenitým výhledem. Busem (zkřácené omnibusem) nebo železnicí 4 míle. Lístek první třídy | 6, druhé třídy | 3, zpáteční | 9, | 6 (penny). Busem podnikatelů Andrew & Son u nádraží (v tolik a tolik hodin a minut) | 3.

O výletním místě zvaném Vaivera stojí v ABC psáno, že tam dojíždí parník "Kapanni" každou středu, pátek a sobotu a bus v pondělí, středu a pátek o 1. hod. odpolední, zpět pak v úterý, čtvrtek a v neděli o 3. hodině odpolední. Cesta asi 4 hodiny.

Vaivera je skrovná osada na severovýchodním pobřeží aucklandského kraje a čítá pouze asi deset dřevěných domků. Teplé lázně, vonný, horský vzduch a hluboké stinné údolí vabí k sobě výletníky k obliběným piknikům a paraplavní společnost dělala dobré obchody.

Ale pobtežní osadníci platili draze dopravu a proto koupili lod a udržují spojení s Aucklandem sami, cestující nyní o polovičku laciněji. A co lákalo mne do Vaivery? Ani teplice, ani pobtežní alej vonných araukarí a borovic kalifornských, ani hluboká zátoka se strmými stráněmi a bohatou zvěří vodní, ale česko-německá osada, nazývaná od Novozélandců german settlement, t. j. německá osada.

Z Vaivery je do ní ještě přes 6 hodin cesty. S časem bylo mi šetřiti. Zamýšlel jsem podivati se do Puhoje—tak slove osada našich krajanů—a vrátiti druhého dne opět do Aucklandu, abych den na to odjel raním vlakem k pobřeží severozápadnímu a stihl parník, jenž vykonává dvakrát týdně plavbu po zálivu Kaiparském a dále po řece Vajoi do Dargavillu, do střediska obchodu s dřívím kaurovým čili damarovým, jakož i ke středisku neúrodných láh, jež přistěhovali Dalmatinci rozkopávají, aby z nich vynášeli na světlo dražocennou "smolu" kaurovou.

Zameškal-li bych jediný den, nebyl bych si mohl již zajeti z Dargavillu ještě dále 30 km. na sever do prosulých pralesů kaurových. A přece jsem si nemohl nechat ujíti příležitost užití na vlastní oči památek z jzey vegetační, když mi byly tak na blízku. Nad to pak bylo třeba hospodáti s časem, abych se dostal v pravou chvíli na loď "Manapouri" a odplavil se po ní k ostrovům Pfiátským, Samojským a Fidžijským. Udržujiť se spojení s těmito kontinami jižního moře toliko jednou měsíčně.

Pobtežní plavba do Vaivery byla vysoce zajímavá a příjemná. Líbila se mně i mému soudruhovi, p. Klettovi, jenž, chtěje jako nováček v úřadě rakousko-uherského konsulátu aucklandského poznati poměry rakouských příslušníků jak v Puhoji tak i život dalmatských "smolokopců" na nejzápadním severu novozélandském, vydal se se mnou na cestu. — Pobratimové jiboslanovští našli zde konečně svého zástupce, s nímž se mohou ve své řeci mateřské dorozuměti.

A Dalmatinců jest na Novém Zélandě již velmi mnoho. Do tří tisíc nebude již asi mnoho scházeti. Všichni přišli sem za smolou, pracují velmi horlivě a posílají všechny špory do vlasti. Ale o takové osadnické vládě novozélandské nestojí a zabraňuje nebo stěžuje jim příchod do kolonie zvláštními zákony. Po několika zastávkách na lidu-prázdném pobteží severozélandským přistála loď do zátoky vaiverké. Člunem byli jsme vysazeni na měličku, odkudž nás dopravila na souš kára o vysokých kolách. Skrovná hospoda přijala nás pod svou střechu za denních 6 šilinků a veškerým zaopatřením. Ke svému překvapení dovidáme se zde, že omnibusové spojení přestalo již před dvěma roky. V prvním okamžiku viděl jsem již svůj výlet do hůdů, kaurových a do gumových (pryskyřicových) polí zmařený. Zbývala jediná věc: vykonati cestu k zátocce kauparské vozem přes hory a doly na pět poloostrovů, což se mi také za dráb peníze podařilo. I přijeli jsme na místo v čas přes všechny překážky, jež nám klady v cestu točily. — Nejednou jsem měl se to, že již koník s povozem z bažiny nevyvázne.

A teď k česko-německým krajanům do Puhoje. Puhoj a Vaivera, zaříjí sice trochu slovancky, ale v pravdě jsou násvy maorské. Ale také Maori

byli odtud vytlačeni a zbyla pouhá jména maorská. S hostinským bylo umluveno, že nám opatří do Puhoje lehký vozík (buggy) s koníkem za 7 1/2 šilinku.

Z rána fehtal již bēhoun před zápražím a my sami měli jsme jej řiditi do Puhoje. Zblouditi prý nemůžeme. Ale již za několik minut přijeli jsme na rozcestí a čekáme, až se nějaká živá duše objeví a nám pravou cestu ukáže. Cikády vzraly zatím svou píseň v palmách nikanových a pestrobarevných lednáčkové usedali brzy na větve košatých stromů purirových (Vites littoralis), brzy zapadali do korun karakových (Corynocarpus laevigata), vyzdobených oranžovým ovocem. Nečekali jsme dlouho a zedec na koni přichází nám valem vsťfíc. Po našem oslovení se zastavuje a odpovídá k našemu dotazu.

"Jste vy pan Žižka?" otazují se cizinec. Uhadl jsem. Tvář měl jako jeho bratr, jehož jsem poznal v Aucklandě. Aucklandský pan Žižka přišel na Nový Zéland od Plzně s holýma rukama a skoro jako analfabeta, ale obchodní jeho dům teď náleží k nejpřednějším v městě. Potravinové jeho sklady jsou ohromné. Ač bohat, nedopřává si oddechu. Nápis na jeho budově vstříká z daleka slovanický původ majitelů a majitel sám honosí se rád, že pochází z krve statečného válečníka trocnovského, ač se podřazuje pro snažší prů výslovnost Schischka. Kdyby padal na váhu jenom oričij jeho nos, mohl by se zvati aucklandský pan Žižka přímým potomkem slavného vojevůdce. Ale jinak je jen obchodníkem a výdělek jest mu nad každou národnost.

Rodina Žižků přišla na Nový Zéland v letech 1866, a to s jinými Čechoněmci. Čechové, jsouce v menšině, přisvojili si jazyk svých spolutěšovalců a mluví německy. Vaiverský pan Žižka má domek na vysoké stráni. Vyhlídka z dřevěné jeho residence do hlubokého žlabu, svažovaného mořskou zátokou a potokem, a vykrášeného tisícerymi kardylínymi, jest čarokrásná. V ohradě svého pozemku pěstuje pan Žižka brav a skot, jež mu dávájí živobytí. Právě odvažel rozřezaného skopce do vaiverského hotelu.

Cesta do Puhoje vede stále horským úvalem, porostlým místy stromovitými kapradinami, místy štíhlými damarami nebo pohutkouvou (metrosydrosy), zv. angl. chrysmatree, protože se užívá jeho větví na místě našeho vánočního stromku. Pfiív mořský zasahuje hluboko do kraje a dodává skrovnému potoku horskému tvářnosti vodnaté leky. Za hodinku přišli jsme opět na rozcestí. Na štěti zastali jsme dva muže spolu hovůfci. Jeden z nich držel oře za úzdu.

"Prosím, pánové, která cesta vede do Puhoje?" spustím česky na cizince. "Jeminačku! Ale odpusťte, pane, já už česky skoro na dobro zapoměln, leč české písničky umím dosud," odpovídá starší muž. "A které umíte?" "Horo, horo, vysoká jsi, má panenka vzdálená jsi," jal se cizinec prospěvovati. "A kterou ještě?" "Holka modrooká nesedávej u potoka..." A český zpěv hlaholil horami novozélandskými. "A jak se jmenujete?" "Já? Venclík!" "A odkud pocházíte?" "Od Plzně. Jsem zde již 34 let. V Praze vyučil jsem se truhlářství, v Michalské ulici, a teď zde za farmáče. Tento zde je stejné Šolomov, rovněž od Plzně, ale ten mluví již jen anglicky, a rozumí trochu německy. Tam na stráni jest jejich farma."

"A kteří z krajanů jsou zde ještě?" "Pánečku, je nás zde hodně. Tamhle jest usedlý Šedivý, blízko něho Strake, u potoka Rusek a nejdále, jako na ztracené vartě, Kejs. Všichni už zapomněli česky, mluvíme ještě německy a pak ovšem anglicky." "Kolik rodin čítá vaše česká obec?" "Myslím, že asi 70, a každá má hodně dětí, tak že nás je počtem asi 800. Někteří z nás farmáři, jiní kramáři. U puhojského Žižky stanete všecno. Obchod jeho jest velmi pěkný."

"A jak se vám tu všem daří?" "Božku, jak se nám daří — dobře. Mnohem lépe nežli doma." "A nevrátíte se již nikdy do vlasti?" "Co bychom tam dělali? Zde máme každý svůj domek, svůj pozemek, svůj dobytek, svého koně, svůj vozík, zahrádku, ovocný sad, lesy, louky. Hory i doly jsou naše. Slavné masopust, posvícení, svätíctví pouť, tanečnice, zpíváme. Měti byste nás viděti o veselce! Ta bývala hučná, jako v písničkách okolí. Těch svyků my se držíme a naše děti se jich nespouštějí." "Tedy vám nezchází nic?"

"Co by nám scházelo. Nic! Ale přece něco: kuželky. Hrávali jsme v kuželky do nedávna. Božku, to bývalo veselo! Koulelo se často do noci. Ale bez křiku a nešlo, byt byla i neděle. Ale přišel Angličané brzy nás obvinili, že znešvecujeme den Páně, a proto nám úřad hrů v kuželky zakázal. Teď hráváme na návsi v kroužky!"

"Tedy touto cestou do Puhoje!" "Ano, nemůžete již zblouditi. Až vyjedete tam na kopeček, spatříte již věž našeho kostelíka. Každých třináct dní přijíždí do Puhoje kněz. Jest Irčan a káže Čechům a Němcům po anglicku. Naproti kostelu na kopečku uvídíte školu. Chodí do ní asi 60 dětí. Nuž s Bohem, pozdravujte drahé Čechy!"

Další cestou do Puhoje potkáme opět dva osadníky svatečně vyšňofené. Byla neděle. Modrý oděv soukenný pěkně jim slušel. Límeček u krku bělal se jako padlý snh. Uhadl jsem. Tvář měl jako jeho bratr, jehož jsem poznal v Aucklandě. Aucklandský pan Žižka přišel na Nový Zéland od Plzně s holýma rukama a skoro jako analfabeta, ale obchodní jeho dům teď náleží k nejpřednějším v městě. Potravinové jeho sklady jsou ohromné. Ač bohat, nedopřává si oddechu. Nápis na jeho budově vstříká z daleka slovanický původ majitelů a majitel sám honosí se rád, že pochází z krve statečného válečníka trocnovského, ač se podřazuje pro snažší prů výslovnost Schischka. Kdyby padal na váhu jenom oričij jeho nos, mohl by se zvati aucklandský pan Žižka přímým potomkem slavného vojevůdce. Ale jinak je jen obchodníkem a výdělek jest mu nad každou národnost.

Rodina Žižků přišla na Nový Zéland v letech 1866, a to s jinými Čechoněmci. Čechové, jsouce v menšině, přisvojili si jazyk svých spolutěšovalců a mluví německy. Vaiverský pan Žižka má domek na vysoké stráni. Vyhlídka z dřevěné jeho residence do hlubokého žlabu, svažovaného mořskou zátokou a potokem, a vykrášeného tisícerymi kardylínymi, jest čarokrásná. V ohradě svého pozemku pěstuje pan Žižka brav a skot, jež mu dávájí živobytí. Právě odvažel rozřezaného skopce do vaiverského hotelu.

Cesta do Puhoje vede stále horským úvalem, porostlým místy stromovitými kapradinami, místy štíhlými damarami nebo pohutkouvou (metrosydrosy), zv. angl. chrysmatree, protože se užívá jeho větví na místě našeho vánočního stromku. Pfiív mořský zasahuje hluboko do kraje a dodává skrovnému potoku horskému tvářnosti vodnaté leky. Za hodinku přišli jsme opět na rozcestí. Na štěti zastali jsme dva muže spolu hovůfci. Jeden z nich držel oře za úzdu.

"Prosím, pánové, která cesta vede do Puhoje?" spustím česky na cizince. "Jeminačku! Ale odpusťte, pane, já už česky skoro na dobro zapoměln, leč české písničky umím dosud," odpovídá starší muž. "A které umíte?" "Horo, horo, vysoká jsi, má panenka vzdálená jsi," jal se cizinec prospěvovati. "A kterou ještě?" "Holka modrooká nesedávej u potoka..." A český zpěv hlaholil horami novozélandskými. "A jak se jmenujete?" "Já? Venclík!" "A odkud pocházíte?" "Od Plzně. Jsem zde již 34 let. V Praze vyučil jsem se truhlářství, v Michalské ulici, a teď zde za farmáče. Tento zde je stejné Šolomov, rovněž od Plzně, ale ten mluví již jen anglicky, a rozumí trochu německy. Tam na stráni jest jejich farma."

"A kteří z krajanů jsou zde ještě?" "Pánečku, je nás zde hodně. Tamhle jest usedlý Šedivý, blízko něho Strake, u potoka Rusek a nejdále, jako na ztracené vartě, Kejs. Všichni už zapomněli česky, mluvíme ještě německy a pak ovšem anglicky." "Kolik rodin čítá vaše česká obec?" "Myslím, že asi 70, a každá má hodně dětí, tak že nás je počtem asi 800. Někteří z nás farmáři, jiní kramáři. U puhojského Žižky stanete všecno. Obchod jeho jest velmi pěkný."

"A jak se vám tu všem daří?" "Božku, jak se nám daří — dobře. Mnohem lépe nežli doma." "A nevrátíte se již nikdy do vlasti?" "Co bychom tam dělali? Zde máme každý svůj domek, svůj pozemek, svůj dobytek, svého koně, svůj vozík, zahrádku, ovocný sad, lesy, louky. Hory i doly jsou naše. Slavné masopust, posvícení, svätíctví pouť, tanečnice, zpíváme. Měti byste nás viděti o veselce! Ta bývala hučná, jako v písničkách okolí. Těch svyků my se držíme a naše děti se jich nespouštějí." "Tedy vám nezchází nic?"

O českých granátech.

Na jižním úpatí českého Středohoří, ve krajině třebeňské, kde skoro každý kopec připomíná dávnou činnost sopečnou za času, jež v sousedním Duchcovsku a Mostecku zanechaly po sobě památky bohatými loži hnědného uhlí—také pomáhala sopečná činnost vynésti na povrch drahokamy, jako česká zvláštnost po světě proslulé české granáty čili pyropy.

Ohnivě rudé drahokamy, nežli se dostaly na své nynější místo, s něhož je sbírájí, vykonávaly dlouhou pouť, a přiroda užila brzy toho brzy onoho dopravního prostředku, jímž vládně, aby je posléze umístila ve štěrčích podstředohorských.

Štěrky ty jsou složeny z oblázků různých hornin, které voda vřavala z jejich původního uložení, cestou pozurážela jim rohy a obrostula hrany, trouc je o sebe navzájem i o tvrdé dno svého koryta, a konečně je uložila na místech mírnějšího spádu. Dle toho, byl-li proud, který nesl materiál štěrků, silnější či slabší, sledáváme pak v těchto buď horniny ze široka a daleka nashromážděné anebo jenom kameny z nejbližšího okolí. Tak i pod Středohořím lze najíti štěrky rozmanitého složení, ale ne všechny chovají v sobě granáty; těmi se honosí jen štěrky Třebeňské.

Nejzápadnějším jejich místem jsou Měrunice, jižně od Blžiny; pak od Starého a Chrástán třemi pruhy směřují štěrky granátosné k Budyni a Libochovicím; jeden od Semče přes Jetany až k Vojnicům, druhý od Starého na Třiblicích, Vojnice a až k Oharce u Křešna a Koštic; hlavní pak pruh od Chrástán se táhne přes Podsednice a Dlačkovice a dále pod Klápkým a až k Radovesicům, s odbočkou od Chodoulic na planinu mezi Žabovřesky a Chotěšovem.

Kromě dvou pouze míst: kopce Linhorcky u Starého a okolí měrunického všechny ostatní uložení granátosné jest stejní ráz. Jsou to štěrky různé mocné; obyčejně nevycházejí přímo na den, nýbrž jsou 4—7 m. pod povrchem. Složení štěrku granátosných líží se od jalových štěrků, v těže krajně rozlišených. Štěrky granátové jsou složeny z úlomků a oblázků četných hornin; obsahují: rulu, granulit (béloukam), hadec (serpentin), svor, porfyr, opuky z "béloučkových" a "teplických" vrstev útvaru křídlové, mastný jíl z vrstev "březenských", pískovec třetihorní a čedič i želez; ve štěrčích jalových, bez granátů, chybí z hornin těch porfyr, rula a hadec.

Stáří štěrku jest diluvialní, jak svědčí nalezení v nich zbytků mamuta, nosorožce, soba, jelena, jeskynního medvěda, koně a tura pravěkého. Odkud pochází materiál, ze kterého jsou složeny granátové štěrky? Z daleka zajisté ne; jsouť úlomky hornin v nich uloženy z velké části málo oteny a zakalaceny, ano až ostrohranně; nepřijeli sem tudíž dlouhou dopravou, jež by z nich byla učinila hladké oblázky, nýbrž jsou z blízka. Rula, granulit, hadec i svor náležejí praborárněmu podkladu českého Středohoří, který vystupuje na den na pfi. u Lovosic a pod Dětinem; horniny křídlové i třetihorní také snadno najdeme, porozhlédneme-li se šife po okolí.

Matečnou horninou granátů je hadec; leckde je nacházíme ještě v něm zarostlé, jinde jsou zrna granátová vtrošena do špinavé zelené opálu, který vznikl přeměnou hadce. Zvětráním hadce nebo opálu granáty se uvolňují a voda je odnáší dále. Také jinde v Čechách jsou zcela stejné granáty zarostlé hadci. (Kremže u Budějovic, Malešovic, Dobešovic u Kolína). Spolu s granátem se vyskytují různé nerosty, z části též drahokamy, ač tyto velmi vzácné: zirkon, zřídka průhledný, obyčejně hnědý, pak červený spinel, pak řečený ceylanit, a safír i rubín. — Nepocházejí však z hadce jako granát, nýbrž spíše z čediče, kterého také jest mnoho ve štěrčích granátosných, jak svrchu uvedeno. Vábec pocházejí různé nerosty, které spolu s granátem se vyskytují, z různých hornin svrchu vyjmenovaných. Tam hrasté úlomky všech hornin svrchu jmenovaných, které se vyskytují ve štěrčích granátových, jsou uzavřeny v tuhu čedičovou t. j. v hornině vzniklé vulkanicky z popelu sopečného. Z toho jest patrné, že úlomky hornin těch při erupci čedičové byly urvány ze skal praborárních a křídlových, ježmíž puklinami se čedič drál zdola na povrch zemský a spolu s popelem sopečným vyzhozeny vzhůru, i usadily se pak na svazích kup a hornů čedičových, jsouce uzavřeny v tuhu, vzniklé z popelu sopečného. Ale tu čedičový velmi rychle vstřel. Úlomky hornin v něm obsažené vtrhávají se svolnily a byly znovu vydány činností vody, která je dopravila na místo stýpání.

Zajímavý jest obchod mezi tuhem na Linhorce a nalezišti dč-

mantů u Kimberleye. Tam rovněž jsou uloženy dýmanty v tuhu sopečném a erupční cestou vyneseny z hloubi na povrch zemský.

Dokonce i granáty stejné jako naše, t. zv. "kapské rubíny", hojně provázejí diamant, a okolnost ta jest osudnou pro těžbu granátů v našich štěrčích, neboť kimberlejskou soutěží značně poklesla cena pyropů. Zdati z obdoby s Kimberleyem lze činiti důsledke na pravost nálezu jediného kousku diamantu v bruslíně granátové v Dlačkovicích r. 1869, zůstává nerozhodnuto dotud, dokud novým nálezem nebude dána přiležitost, otázku tu rozluštiti.

Kromě Třebeňské byl nalezen český granát též, ač mnohem řídkěji, u Nové Paky a Rovenska v náplavech. Českým granátům dodává ceny jejich skvostně ohnivá barva a úplná čistota. Není drahokamů, které by tak úplně byly prosty jakéhokoliv znečištění, jako jsou české pyropy. Asi gramm těžký pyrop dosahuje ceny až 1000 korun — ale takové granáty jsou velkou vzácností. Převalná většina zrn granátových jest tak drobná, že jich jde 20—30 na jeden gramm, a těch pak ovšem nelze brousiti. Užívá se jich jako srážky na váze v lékárnách. Největší dva české granáty jsou ve dvorním kabinetě ve Vídni a v dráždanském "Zeleném sklepení."

Broušení českých granátů většinou se neděje na místě samém, nýbrž v Turnově a ve Světle nad Sázavou, v Praze pak zhotovují se šperky granátové. Objejně se brousí pyropy do formy brillantové nebo stupňovité, někdy také do růžicovitě.

Stěhování na západ.

Největší příliv žene se do Kansas a Oklahomy.

Dráhy, jichž koleje protínají žirný, veliký západ, ozaumují ve svých zprávách, že letos se žene veliký proud osadníků do západních států. Zvláštní vlaky dopravující osadníky ku vyhledávání nových domovů, nebyly nikdy tak naplněny jako letos a dle přibližného odhadu se počítá, že od 12. února, kdy první zvláštní vlak vyjel se na cestu severozápadem, projelo St. Paulem nejméně 30,000 lidí, hledajících nové domoviny v různých státech. Taktéž Omahou a krace Kansas City projelo tisíce lidí, již zamýšleli se usaditi na západě a hodlají obráti se vzděláváním půdy.

V dnech právě minulých přibyl takovýto zvláštní vlak vypravený z Iowy do Oklahomy, který vezl 1000 osob, z nichž nejméně 90 procent jelo tam za tím účelem, aby se tam usadili. Největší část těchto budoucích farmerů tvoří vystěhovalci a mezi nimi první místo zaujímají Švédové, z nichž asi 10,000 rodin hodlá se usaditi na západě. Také neobyčejně množství Rusů žene se do Dakot, do Kansas a do Oklahomy, kde chtějí tvořiti zvláštní své kolonie. Tímto proudem vystěhovalců a čilou poptávkou po orné půdě cena této ve posledních dvou letech zdvojnásobila a očekává se ještě další zvýšení ceny půdy, která za nynějších dobrych cen všech hospodářských výrobků pfiináší pfičinnivému farmeru velmi pěkný výtěžek za jeho práci.

Rusové v západním Kansasu kupují pozemky zvláštním způsobem; oni nekupují farmy za tolik a tolik tisíc dollarů, ale za tolik a tolik tisíc buřů pšenice. V kupní smlouvě je vyhrazeno, že kupující musí jistý počet akrů každý rok oseti pšenicí a odevřati polovic sklizeň prodávajícímu. Na cenu pšenice se neběte při tom žádný ohled a kupujícímu nepočítá se žádný úrok. Je-li pšenice vysoko a žet dobrá, tu prodávající je ve značné výhodě, je-li však cena pšenice nízká a sklizeň špatná, tu ovšem prodávající utrpí i někdy skutečnou ztrátu.

Tisíce a tisíce akrů pozemků bylo v posledních dvou letech prodáno tímto způsobem v západním Kansasu a sice vesměs Rusům, již si v tomto systému libují. Tento silný proud vystěhovalců na západ jest důkazem, že se šíří hluboká ta pravda, že život farmerů je sice namáhavý, že však jest to život neodvislý, důstojný a za namáhání při pfiizivých okolnostech že pfiináší odměnu, která zabezpečuje spokojené stáří.

Žlučnatost jest známou chorobou zařivací orgánů. Žluček jest seslaben, játra jsou nečinná a střeva zcapána. Dostavuje se nechuť k jídlu, bolesti ve stěvech, mdloba, zálemavý jazyk a zvracení, nejdříve osazněné neb častěji stravné stravy a pak žaludční křávy. Chamberlain's Stomach and Liver Tablets ulevojí těmto nepokojným žaludčním a způsobují zdravou chuť k jídlu. Tež posilují játra ku zdravé činnosti a regulují střeva. Zkuste je a budete s výsledkem jistě spokojeni. Na prodej v všech lékárnách.